

Sıfatlar

Sıfat, bir ismin önüne gelerek onu niteleyen ya da belirten sözcüktür. İki ana türü vardır: niteleme sözcükleri ve belirtme sözcükleri.

1 Sıfat Nedir?

- İsmi önüne gelen, onu açıklayan sözcüktür.
- Her zaman bir ismin yanında bulunur.
- İsim yoksa sıfat değil, zamir olabilir.
- Nasıl, hangi, kaç sorularına cevap verir.

2 Niteleme Sözcükleri

- İsmi rengini, şeklini, durumunu bildirir.
- "Nasıl bir isim" sorusuna cevap verir.
- Örnek: tatlı kiraz, yorgun öğrenci.
- Tek başına kullanılırsa isim olabilir.

3 İşaret ve Sayı Sözcükleri

- İşaret: bu, şu, o, öteki.
- İşaret sözcüğü ismi göstererek belirtir.
- Sayı: üç kalem, beşinci sıra.
- Sayı sözcüğü ismin sayısını, sırasını bildirir.

4 Soru ve Belgisiz Sözcükler

- Soru: hangi, kaç, nasıl.
- Soru sözcüğü ismi sorarak belirtir.
- Belgisiz: bazı, birkaç, her, bütün.
- Belgisiz sözcük ismi belirsiz bırakır.

5 Sıfat mı, Zamir mi?

- Yanında isim varsa sıfattır.
- Yanında isim yoksa ve ismin yerindeyse zamirdir.
- Bu kitap: sıfat. Bunu aldım: zamir.
- Her ikisi de bu, şu, o sözcüğüyle kurulabilir.

Sıfat Türleri Özet Tablosu

Sıfat türü	Sorduğu soru	Örnek
Niteleme sözcüğü	Nasıl?	tatlı kiraz, mavi gökyüzü
İşaret sözcüğü	Hangi?	bu ev, şu çanta
Sayı sözcüğü	Kaç? Kaçınıcı?	üç kalem, beşinci sıra
Soru sözcüğü	Soruyu kendisi sorar	hangi kitap, kaç gün
Belgisiz sözcük	Kaç? (cevap belirsiz)	bazı günler, her çocuk

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Sıfatlar: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 NİTELEME SÖZCÜĞÜ BULMA

"Kalın defterimi okula unuttum." cümlesindeki sıfatı bul.

- 1 Cümledeki isim: defter.
- 2 "Kalın" sözcüğü defterin önünde.
- 3 "Kalın" defterin nasıl olduğunu söylüyor.

Cevap: "Kalın" bir niteleme sözcüğüdür.

ÖRNEK 2 SORU SÖZCÜĞÜ BULMA

"Hangi otobüse bineceksin?" cümlesindeki sıfatı bul.

- 1 Cümledeki isim: otobüs.
- 2 "Hangi" otobüsün önünde, soru soruyor.
- 3 Yanında isim olduğu için sıfat görevinde.

Cevap: "Hangi" bir soru sözcüğüdür.

ÖRNEK 3 SAYI SÖZCÜĞÜ BULMA

"Yedi öğrenci gezi için erken geldi." cümlesindeki sıfatı bul.

- 1 Cümledeki isim: öğrenci.
- 2 "Yedi" öğrencinin önünde duruyor.
- 3 "Yedi" öğrencinin sayısını bildiriyor.

Cevap: "Yedi" bir sayı sözcüğüdür.

ÖRNEK 4 BELGİSİZ SÖZCÜK BULMA

"Bazı kuşlar güneye göç eder." cümlesindeki sıfatı bul.

- 1 Cümledeki isim: kuşlar.
- 2 "Bazı" kuşların önünde duruyor.
- 3 "Bazı" kuşların sayısını belirsiz bırakıyor.

Cevap: "Bazı" bir belgisiz sözcüktür.

ÖRNEK 5 SIFAT-ZAMİR AYRIMI

"Bu kalemi, bunu da masaya koy." cümlesinde "bu" ve "bunu" sözcüklerinin türü nedir?

- 1 "Bu" sözcüğünden sonra "kalem" ismi var: sıfat.
- 2 "Bunu" sözcüğünün yanında isim yok.
- 3 "Bunu" bir eşyanın yerini tutuyor: zamir.

Cevap: "Bu" işaret sözcüğü (sıfat), "bunu" işaret zamiridir.

MİNİ TEST

Sıfatlar: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad:

Tarih:

Doğru / Yanlış:

1. "Soğuk su içme." cümlesinde sıfat hangisidir?

- A) su B) içme
C) soğuk D) Cümlede sıfat yoktur.

2. "Şu çocuk benim kardeşim." cümlesinde "şu" sözcüğünün türü nedir?

- A) işaret sözcüğü B) sayı sözcüğü
C) soru sözcüğü D) belgisiz sözcük

3. "Kaç kalemin var?" cümlesindeki sıfat hangisidir?

- A) var B) kalemin
C) Cümlede sıfat yoktur. D) kaç

4. "Bazı kuşlar güneye göç eder." cümlesinde "bazı" sözcüğünün türü nedir?

- A) niteleme sözcüğü B) soru sözcüğü
C) belgisiz sözcük D) sayı sözcüğü

5. "Onu masaya koydum." cümlesinde "onu" sözcüğü sıfat mıdır, zamir midir?

- A) sıfattır B) zamirdir
C) niteleme sözcüğüdür D) belgisiz sözcüktür

6. "Beşinci sırada oturuyorum." cümlesinde "beşinci" sözcüğünün türü nedir?

- A) niteleme sözcüğü B) işaret sözcüğü
C) soru sözcüğü D) sayı sözcüğü

7. "Yorgun öğrenci erken uyudu." cümlesinde sıfat hangisidir?

- A) öğrenci B) yorgun
C) erken D) uyudu

8. "Her çocuk bir hediye aldı." cümlesinde "her" sözcüğünün türü nedir?

- A) belgisiz sözcük B) sayı sözcüğü
C) işaret sözcüğü D) niteleme sözcüğü

9. "Bu, annemin çantasıdır." cümlesinde "bu" sözcüğü sıfat mıdır, zamir midir?

- A) sıfattır B) sayı sözcüğüdür
C) soru sözcüğüdür D) zamirdir

10. "Hangi kitabı okudun?" cümlesinde "hangi" sözcüğünün türü nedir?

- A) sayı sözcüğü B) işaret sözcüğü
C) soru sözcüğü D) belgisiz sözcük

Cevap anahtarı

1. C · "Soğuk" suyun nasıl olduğunu söyler, bu yüzden niteleme sözcüğüdür.

3. D · "Kaç" kalemin sayısını sorar, bu yüzden soru sözcüğüdür.

5. B · "Onu" yanında isim olmadan ismin yerine geçer, bu yüzden zamirdir.

7. B · "Yorgun" öğrencinin durumunu niteler, bu yüzden niteleme sözcüğüdür.

9. D · "Bu" sözcüğünün hemen ardında isim yoktur; bir eşyanın yerini tutar, bu yüzden zamirdir.

2. A · "Şu" çocuğu göstererek belirtir, bu yüzden işaret sözcüğüdür.

4. C · "Bazı" kuşların sayısını belirsiz bırakır, bu yüzden belgisiz sözcüktür.

6. D · "Beşinci" sıranın kaçınıcı olduğunu bildirir, bu yüzden sayı sözcüğüdür.

8. A · "Her" çocukları sayı vermeden, belirsiz biçimde belirtir; belgisiz sözcüktür.

10. C · "Hangi" kitabı sorarak belirtir, bu yüzden soru sözcüğüdür.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/5-sinif-turkce-sifatlari-ismi-niteleyen-ve-belirten-sozcukler-konu-anlatimi